

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

Pénzügyi adminisztrációnk.

E címen állandó rovatot kell nyitnunk, ha azt akarjuk, hogy az illetékesek figyelme örökre el ne aludjék.

Nincsen az országban vármegye, hol a pénzügyi közigazgatás a kincstár-, a felek érdekeinek — és a vármegye tekintélyének rovására oly rossz lábon állana, mint Szilágyvármegyében. Az okokat már többször volt alkalmunk e helyen elmondani, de felszólalásunk eredménye még eddig csak puszta ohajtásnak maradt. Ha vármegyei közigazgatásunkban van orvosolni való, akkor első sorban a pénzügyi az, melynél a gyógyszer alkalmazása elodázhathatlan.

E vármegye területén három szolgabírói járásban volt szerencsém szolgálni, hol saját tapasztalataim alapján — a községek legtöbbszörében — pénzügyi adminisztrációról nyíltan kimérem mondani, hogy minden kritikán alóli. A földadó nyilvántartások minősíthetetlen módon elhanyagolva, — katasteri birtokosok nagyrésze nincsen meg, — földadó, — I. II. osztályu kereseti adók kivételével az előző évi főkönyvben lévő előírások alapján s nem a tényleges állapot szerint történik, — a III. osztályu keresetiadóra vonatkozó vallomások ívek és egyéb adatok gyűjtése pedig a könnyelműséggel határos módon, a legfelületesebben eszközöltetik. Az állami adók behajtása csaknem mindenütt — a személyes érdekek miatt — nem igazságos. Négy-öt forint földadóval bíró adózó adóhátraléka 50—200 frtig is terjed. Behajthatatlan adók törlése iránt a pénzügyministeri utasítás. 93 §-ában jelzett eljárás vajmi ritkán vétetik al-

kalmazásba. Négy krajcár földadóval bíró adózó 5—6 forint II. osztályu kereseti adóval van megróva. A tehetősebb birtokosok I. osztályu kereseti adó alá eső család-tagjai kihagyatnak. A három évnél régibb adóhátralékok jelzőlogilag nem biztosíthatnak. Az adóhátralék összege háromszorosan is felülmúlja a folyó évi előírás mennyiségét. A községi közegek az adóbehajtás és annak biztosítása körül — a helyett, hogy a jegyzőnek segédkeztet nyújtának, a végrehajtás sikerét kijátszodják, meghusitják.

Ezen állapotok teremtik meg a felelősség kimondását, a mely végeredményében nem egyéb a pénzügyigazgatóság által 2—3 óra felfogadott kétes existenciájú (tisztelőt a kivételnek) emberek céltalan hízálásánál, akik a községekben a viszonyokat nem ismerve, — hogy eredményt mutassanak fel, — a pontos adófizetőket — kik állampolgári kötelességüknek különben is eleget tesznek — nyakra-főre zaklatják, a rossz fizetőkkel szemben pedig, kik ingóságait elrejtik s a végrehajtás folyama befejeztéig kezeketoldanak, figyelmet érdemlő eredményt fel nem mutathatnak. Ez oka annak, hogy a hátralékok mérve évről-évre szaporodik s a községek a végrehajtó díjainak költségeivel céltalanul terheltetnek.

A midőn a pénzügyi adminisztráció a vármegye székhelyéről kormányoztatott, a galád visszaélések száma is csekély volt. Ma már alig mulik el hónap, melyben a helyi lapok a közönséget sikkasztási hírrel meg ne lepnek s mind ezen állapotok főfő indoka a pénzügyi adminisztráció ellenőrzésének hiányá-

ban keresendő. A vármegye jó hírnevének meghurcolása s a központi közigazgatás élén állók ellen emelt jogtalan vádaskodások kuforrásául, kizárólag pénzügyi adminisztrációnk székhelyének távolságát s a közvetlen érintkezés hiányát kell minden habozás nélkül megneveznünk.

A főszolgabíró és alispán nem a pénzügyi közigazgatás közvetlen vezetése és ellenőrzésére, hanem csak közvegi működésének támogatására van hivatva. Ha tehát a visszaélések végtelen láncolatában a valódi okot keressük, az nem a központi, vagy járási közigazgatás mérlegének terhére, hanem pénzügyi adminisztrációnk eltévesztett, céltalanul takarékoskodó politikájának rovására esik.

Mint hogy a közigazgatásnak tervezett államosítása most már bizonytalan időre hajótörést szenvedett, a törvényhatósági közgyűlésnek elodázhatlan feladatában állandó pénzügyi adminisztrációnk mizeriáit leplezetlenül feltárni s esetleg a törvényhozó testület útján is a vármegye székhelyére a pénzügyigazgatóság felállítását okvetlenül kieszközölni, mert N.-Károlyból Szilágyvármegyét pénzügyileg jól kormányozni nem lehet.

Szántó Károly.

Rovarkárok a mezőgazdaságban s az azok elleni védekezés.

A modern mezőgazdasági viszonyok között, két teljesen egyenlő fontosságú feladata van a mezőgazdának, a melyek megoldása-

tól boldogulása függ. E feladatok egyike a föld termő erejének növelése és fentartása, másika a termés megóvása a természeti külső káros hatások ellen.

A gazdasági szaktudományok és a technika nagy haladása hatalmas eszközöket szolgáltat a gazdának a káros természeti erők elleni küzdelemhez, előbb említett feladatának megoldásában. Az utóbbit illetőleg az önvédelem, a tűz- és jégbiztosítás intézményeiben keres támaszt. A befűtést az időjárás szeizélyei ellen a biztosítás palliatív orvoszerén tulmenőleg, előzőleg óvja a gazdát a tapasztalatok szerint. A káros rovarok elleni védekezés azonban csak a legújabb időkben emelkedett a nagyobb fontosságu, a mezőgazdaság prosperálását közvetlenül érdeklőknek elismert kérdések közé.

A praktikus Amerika e tekintetben jóval megelőzte Európát. Az éjszak-amerikai Egyesült-Államok, a mint e kérdés fontossága előtérbe nyomult, már a hatvanas években több rovaratani állomást létesítettek az állampénzügyi terhére, melyeknek céljaul a mezőgazdaságra nézve káros rovarok biológiájának és azok irtási módjának tanulmányozása tüzetett ki. Az amerikai rovaratani állomások nagy költséggel és szakértelemmel oly berendezést nyertek, hogy kettős céljuk felé a siker minden garanciájával haladhatnak, s az amerikai mezőgazdákknak az állomások évi jelentései szerint, tényleg nagy hasznára váltak.

Európában 1875-ben létesült az első ily állomás Olaszországban, s a második nálunk 1890-ben.

A közfigyelmet a mezőgazdaságra káros rovarok elleni védekezés kérdésére az 1889 iki párisi nemzetközi gazdakongresszus tárgyalásai hívták föl Európában, habár már előzőleg is a káros rovarok irtását több állam szükségesnek találta törvényhozással szabályozni, — s a filloxera elleni védekezés különösen Európa összes művelt államaiban törvényhozási, — sőt nemzetközi megállapodások tárgyát képezte. A nyolcvanas években a káros rovarok elleni védekezés törvényileg való szabályozást igénylő oldala egész Európában jóformán megoldást nyert, — nálunk a törvényhatóságok alkottak a káros

Ennek a képnek egyébként komoly bizonyosságait is találjuk itt, minden fajú emlékeit annak a példátlan ünneplésnek, a mely Kossuthot a magyar ügy megszemélyesítőjét két világrészen keresztül kísérté, különösen az angol és amerikai sajtó nem győzött betelni Kossuthnal, minden lépését és minden szavát megörökítve képben és írásban.

Akkor divatban voltunk, mert erőseknek és élni akaróknak mutattuk magunkat, de az idő elmúlt s számunkra nem maradt belőle egyéb, mint ez a kiállítás.

Incédy László.

História a kaszinóból.

— Igaz történet. —

Hogy a főváros melyik kaszinójában történt, az egészen mellékes.

Elég az, hogy végbement. És pedig úgy, a mint az itt következik.

Egy igen jómódu magánzót két tag fölvételre ajánlt s a választmány annak rendje és módja szerint foglalkozott az ügygel.

A tagul ajánlott ur teljesen kifogástalan ur volt a jelenben úgy, mint a múltban. Meg volt azonban az a hátránya, hogy az apja nem volt ilyen kifogástalan, annak idején.

Ez képezte annak okát, hogy mikor a választmány a fölvétel kérdésében határozott: a határozat az illető urra nem volt kedvező.

Egy szótöbbséggel mondta ki a választmány, hogy nem kell.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Levél Ilonához. *)

Repülve szállj át kis levélkém
Erdőn, mezőn, síkon, hegyen;
A vágyról, kínról, bús szívemben
Gyors hirt a kedves hogy vegyen.
Írj vagyok rád, kis levél te,
Nálam százszorta boldogabb:
Szabad madárként elröpülsz te,
S az íród börtön-zárta rab.

Gyöngéden simulj kis kezéhez,
Amelyet annyit csókolólk.
Tekints föl édes kék szemébe,
Mely nem ragyog íródra rég.
Borulj rá tiszta kebelére,
S ha szivecskéje földobog;
Sugjad fülebe kis levélkém:
Leszünk mi egyszer boldogok.

Mondd el: megvette bája lelkem,
S az csak képével van teli,
Ő érte még a kint, halált is
Békén, örömmel viseli.
Mondd: lány nem élt még e világon,
Ki nála jobban szeretett,
S beteg szívem föllelte benne
Már itt e földön az eget.

Mondd el... De nem!... Ilyen szerelmet
Halandó tolla meg nem ír,
Száj nem beszél el, szin se füst le,
Cigány zenéje el se sir.

*) A „Hét” 36-ik számából.

Mondd: hallgasson a hangra, amely
Föltámad szíve rejtekén,
S elmondja: élve érte élek
És halva érte haltam én.

K. Karlovsky Endre.

A nagy idők emlékei.

— Fővárosi levél. —

Csodálatos érzés fogott el, midőn végig jártam a Vigadó termén, a hol most szabadságharcunk emlékei vannak kiállítva. Itt egy fegyver, ott egy zászló darab; egy nyereg, a melyből valamely névtelen felísten kivágta az osztrák generálist; proklamációk, a melyek a lelkesedés valóságos tüzlávját ontják, hirdetik a szabadság keresztes háboruját; csataképek, a melyeken a mi zászlónk színeit lobogtatja a szél s a mi szuronyainkat villogtatja a napsugár: micsoda világ ez!

Szinte megelevenül az ember előtt amaz egész korszak, a mikor még hinni tudunk magunkban és cselekedni tudunk azért, hogy magyarok legyünk és szabadok. Bizony, bizony elmúlt idő az, s ma már alig is van egyéb belőle, mint éppen csak ezek az emlékek. Az emberrel meghalnak az érzelmek, kialusznak az eszmék, elsötétednek.

A gigási hadjárat eleven tényezőit túlélték vasból, posztóból és papírból való kellékei, — de ezek így egymás mellé állítva, egymást kiegészítve és megjavítva, ma is ellenállhatatlan benyomást tesznek a szemlélőre. A nyolc nagy terem, mely a kiállításnak közel 10,000 tárgyait befogadja, egy óriás festett dráma képét teszi a szemlélőre, csupa

mozaikból kirakva. A képnek nincs kidolgozva minden részlete, de egészben mégis hiven adja vissza a negyvenes évek szabadsági mozgalmait, a nagy történelmi drámát, elkezdve a mozgalmaktól, egészen a világozi katasztrófáig s aradi és pesti (Neugebadebeli) nemzeti kálváriáig. Ezt magába fogadja, még pedig talán a legnagyobb teljességgel, az epilógust is; az emigráció történetét egészen máig.

Mint hogy a magyar emigráció története még máig sincs befejezve, arról nagy ékesszólással beszél Kossuth legújabb olajfestésű arcképe; Karlovsky Bertalan Turinban élő művész hazánkfiának egyik remeke.

Mint minden jó dráma, ez a kiállítás is keresi a hagulatokat, a nélkül, hogy az alap tónusból kiesne. A nagy tragédia hatalmas pathosza teljes hatással érvényesül, bár a cselekmény hatását komikus és humoros intermezzók is tarkítják. A csataképek, fegyverek, vértanu ereklyék, sötét környezetéből itt is, ott is ki-kibukkan egy-egy torzkép, ahol mi csufolódunk az osztrákkal, hol az velünk.

De tudjuk, hogy idegen nemzetek karrikatura rajzolói is ugyancsak kihasználták azt a küzdelmet, a mely akkor Magyarországon földön folyt. S nem kis elégtételünkre szolgál, hogy az ideges képiro szerszámok egyetlen egy esetben sem a mi rovásunkra ütétek tréfaikat.

Nem kicsiny dolog ez, mert hisz a kor hangulatait a diplomáciai rezenatával beszéli, komoly lapoknál a kor hangulatait sokkal őszintébben tükrözik vissza a nem komoly ur-lapok. S ezek ismét arról tesznek bizonyosságot, hogy Európa szíve velünk volt akkor, ha cselekvését a kormányok politikai érdekei más irányba terelték is.

állatok és növények elleni védekezésről szóló szabályrendeleteket.

A törvényhozásokban folytatott eszmecserék kétségtelenül legtöbbet tettek arra nézve, hogy a gazdaközönség a kérdés nagy horderejével teljesen tisztába jöjjön. Így La Sicotière vicomte, a ki a vonatkozó törvényjavaslatnak előadója volt a francia senatusban, az 1887-ik évben megkísérelte hozzávetőleg megbecsülni a kárt, melyet a káros rovarok évenként Franciaországnak okoznak. Jelentésének idevágó része következőleg szól: „Ha meggondoljuk, hogy Franciaországnak évi közepértéme 40 millió hektoliter bor (a filloxeravész terjedése előtt jóval több volt), 12—13 millió Hl. almabor, 100 millió Hl. buza, 122 millió Hl. burgonya, 138 millió métermázsa cukor- és takarmányrépa szokott lenni, a mihez hozzá kell még adni a többi gabonaműveket, az olajos, fonál- és takarmánynövényeket, az erdőket és számos más kevésbé fontos termékeket; ha meggondoljuk, hogy ez az összes termés körülbelül 5 milliárd értéket képvisel és ha a legilletékesebb szak tudósokkal föl vesszük, hogy a rovarkárok évenként a termésnek egy tized-, egy ötöd-, sőt néha egy negyed-részt tönkre teszik: el kell ismernünk, hogy a rovarkárok évenként milliókra rugnak. Ezen kívül óriási károkat okoz a filloxera.”

A rovarfajta állomás főnöke, dr. Horváth Géza, hazai gazdaságunkat érő rovarkárokat 80—100 millió forintba becsüli. Ennyi tehát — szerinte — az az adó, a mennyit a kártékony rovarok a magyar gazdák által évenként behajtanak s a mennyivel a magyar gazdák évi jövedelmét csökkentik.

Kétségtelen az, hogy a káros rovarok elleni védekezés törvényhozási szabályozása a kérdés teljes megoldására nem alkalmas. A törvényhozási csak oly intézkedéseket statuálhat, csak oly intézkedéseknek végrehajtására veheti igénybe a végrehajtó hatalmat, a mely intézkedések közcsapásként fellépő rovarkárokat irtására nézve mondanak ki közzétételező szabályokat. Így országosan szabályozandónak lett elismerve a filloxera, a sáska- és hernyóirtás, melyek közül az első törvényhozási, a két utóbbi pedig kormányrendeletileg való szabályozást nyert.

Azonban a kérdés alapontja tulajdonképen azon rovarok elleni védekezésében fekszik, a melyekkel a gazda jóformán napról-napra kell, hogy küzdjön, s melynek pusztítása helyi jelleggel bír ugyan, de összevéve a sok káros rovarfaj által az ország egy s más helyein okozott pusztításokat, mégis sok millióra menő kárt okoz.

Főfeladatunk lenne hosszasan fejtegetni, hogy hazánk, mint mezőgazdaságilag fejlődő állam, természeti, már déli fekvése és éghajlatának szárazabb természetétől, a talán még nagyobb mérvben lesznek a káros rovarok által megadózottat, mint az intensive gazdálkodó külföldi államoké. Gazdaközönségünk a vetéseiben évről-évre beálló károkat legtöbbször az időjárásnak, vagy az e-féle körülménynek hajlandó tulajdonítani, holott a hibás termények szorosabb megvizsgálása sokszor kiderítette azt, hogy az időjárásnak, vagy a talajnak, vagy a vetési módoknak és időnek tulajdonított kár tényleg rovarkár volt. Gazdaközönségünk legnagyobb részben nem lévén ismerős vetéseink apró, és részben rejtőzötten élő, de annál kártékonyabb ellenségeivel, és nem is igen figyelve azokat, nem is igen van abban a helyzetben, hogy a nem ismert ok által előidézett bajt orvosolhasson.

Legfőbb terményünknek a buzának, pl. a rovarfajta állomás főnökének összeállítását szerint, következő veszedelmesebb ellenségei vannak: a szipoly, a hesseni légy, a gabona-

Néhány nap múlva kitudódott, hogy a jómódú magánzó fölvétele ellen szavazók között X. ur is szerepelt, vagyis, hogy az ő szavazata döntött.

Ez után egy hét elteltével folyt le a következő párbeszéd X. ur és Y. ur között.

Y.: Az ördögbe, hallottam, hogy te is ellene szavaztál.

X.: Ugy van.

Y.: Én pedig meglehetősen csodálkozom ezen. Hiszen ez az ur, kit te nem engedtélt bejutni a kaszinóba, veled szemben igen gavallérosan viselte magát. Ő volt az, a ki neked négy hónappal ezelőtt egyetlen szóra kölcsönözött ezer forintot s azóta még csak eszedbe sem juttatta neked, hogy tartozol neki. Mond, hogy lehetett ilyen derék ember ellen szavazni?

X.: Hidd meg barátom, hogy csupa hálából tettem.

Y.: Hálából?

X.: Ugy van. Nem akarom, hogy tag legyen, hogy naponkint följárjon ide és, hogy engem naponkint látva, minden nap eszébe jusson, hogy tartozom neki, s hogy azt a pénzt — sohasem fogja megkapni. Milyen rosszul esett volna ez neki. Mennyi kellemes órája veszett volna kárba. Nem, igazán nem érdemelte volna meg ezt az a derék ember. (P. H.)

futrinka, drótféreg, a vetési bagolyféle, a csikoslábú buzalégy és a cserebogár pajorja.

A szipolyok a Duna és Tisza táján fekvő síkságok és dombvidékek minden második évben beköszöntő állandó csapását teszik. Pest-vármegye felső részében, Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdu- és Hevesvármegyékben teszik különösen tönkre a búzát, rozst és árpat. E rovar egyik faja (anisoplia temporaria) különösen nagy károkat okoz, s gyakran a termés 80%-át is megsemmisíti. A hesseni légy pusztításait a Csallóközben 1883 ban 60.000 ftrra becsülték. A csikoslábú buzalégy kivált az északnyugoti vármegyékben szokott fellépni, a többi gabonapusztító rovar országszerte fellép, hol kisebb, hol nagyobb mérvben.

A filloxera után szőlőinkben legtöbb kárt okoz a szőlő-ilonca (Tortrix Pilleriana) levélsodró hernyója, különösen a Hegyalján és Temesvármegye déli részében, azután az arató bogár pajorja (Polyphylla fulla), a zöld cserebogár (Anomala vitis), a kendermagbogár (Peritelus familiaris), az utóbbi három a homoki ültetvényekben. Specialisan nálunk fellépő káros rovar még a repőst pusztító honvédbogár és a nem növényevő ugyan, de a gazdának nem kevésbé ellensége, a kolumbási légy.

Faállományunkat erősen ostromolja az akácfaj-pajzstetű, valamint a Heves, Borsodtölgyeseiben pusztító módon fellépett Coraebus bifasciatus nevű bogár. De alig lehetne nekünk oly helyzetben, hogy minden rovarfajt föl soroljunk, a melyek hazai vetéseinket károsítják. Kétségtelen az, hogy az itt felsorolt s egyéb kisebb területeken helyi csapásként fellépő rovarok irtása túl esik a hatósági intézkedési körön, s e tekintetben magoknak a gazdáknak kell mindent elkövetni, hogy vetéseik apró ellenségeitől megmeneküljenek. Hazánkban a káros rovarok elleni védekezésnél a gazdaközönség a múlt évben felállított mezőgazdasági rovarfajta állomás által szakszerű támogatást és tanácsadást nyert. Ez állomás van arra hivatva, hogy az ország különböző részeiben beállított rovarkárokról tudomást nyervén, a káros rovarok életviszonyait tanulmányozza, az ellenük való védekezési módot a gazdákkal közölje s a mennyiben az még tapasztalatilag megállapítva nincs, megállapítsa.

A gazdaközönségnek saját érdekében kell tehát a vetésekben beállított változásokat szoros figyelemmel kísérnie s a talált rovarkárokról az állomást értesíteni. Az állomás működése sikerének fő feltétele, hogy minden gazda az állomás egy-egy rovarkár megfigyelőjének álljon be önként a megfigyeléseit az állomással közölje.

A rovarfajta állomás feladata nálunk is kettős. Egyik az eddig nem ismert káros rovarfajok biológusának megállapítása, a másik a tapasztaltak alapján az irtás módjának meghatározása. Az állomás ily kettős irányú működésében nehézségeket okoz azon körülmény, hogy mint teljesen ifjú intézmény, teljesen felszerelve nincs; azonban az intézmény fokozatos fejlesztésével e nehézségek is megszüntethetők lesznek.

Az egy évi tapasztalat szerint gazdaközönségünk mindinkább kezd foglalkozni a káros rovarok elleni védekezéssel. Az állomáshoz beérkezett nagyszámú jelentések míg egyrészt arról tesznek tanúságot, hogy a rovarkárok elleni sikeres védekezés nagy mérvben összefügg mezőgazdaságunk prosperálásával, másrészt arról is, hogy gazdaközönségünk a kérdés horderejét mindinkább kezdi belátni.

A káros rovarok ellen való védekezés iránt föltámadt érdeklődésnek természetesen következménye, hogy a technika is behatárolt kezd foglalkozni a káros rovarok irtásánál használható eszközök konstruálásával. A különböző fecskendők, permetezők konstruálása, rovarirtó vegyi szerek előállítására újabban erősen kezd foglalkoztatni a szakköröket. Nagyon természetes, hogy a konstrukciók és különböző vegyszerek nem mind állják ki a komoly kritikát s e tekintetben hangsúlyozottan ajánljuk figyelmébe a gazdáknak, hogy mielőtt ily szereknek, illetőleg eszközöknek elég költséggel járó beszerzését eszközölnék, kérjék ki a rovarfajta állomás szakvéleményét, melynek az ily irányú tanácsadás is hivatalos feladatuk körébe vág.

F. E.

Állategészségügy.

Lapunk közelebbi számában említettük, hogy vármegyénk alispánja minő szigorú intézkedéseket tett arra nézve, hogy a szomszédos Szathmárvármegyében fenyegető mérvben fellépett takonykórnak meggyengítő áthurcolása meggátolassék.

Mint a következmény már megmutatta, a legszigorubb intézkedések megtételének ideje épen elérkezett, mert a már megkezdett szakszorgalmatól kitűnt, hogy Alsó-Szopor községben három különböző fészű udvarban takonykóros lovak találtak. Következésképpen ott a takonykór járványoszerű

jelleget öltött, — miért is az egész község összes loállománya zár alá vétetett s az előírt óvintézkedések elrendeltettek. Pele és Újnémet községben egy-egy darab lo takonykórban szenvedőnek találattván, kiirtatott. Gyanús tünetek miatt e községekben 8—8, Tasnádon 9 drb, Cögön 6 drb, Ér-Szentkirályon 5 drb, Érkisfaluban 2 drb, Kr. Cégényben 3 drb, Ákoson 12 drb lo naponkénti megvizsgálásra előjegyeztetett.

E tárgyban a „Szilágy” vármegyei hivatalos lap közelebbi száma a következő alispáni rendeletet közli:

„Valamennyi főszolgabíró és polgármester urnak.

Tudomásvétel és további szabályszerű eljárás végett értesitem címet, hogy Alsó-Szopor községben a lovak között a takonykór járványoszerűen lépvén fel, nevezett községnek összes lo, számár és öszvér állományának szigorú zár alá vételét és az 1888. évi VII. t. c. végrehajtására vonatkozó miniszteri utasítás 201. §-ában előírt zárlati intézkedések szigorú végrehajtását elrendelem. Tekintettel azonban arra, hogy Alsó-Szopor község, a jelentékeny forgalmu hadad—alsószopri törvényhatósági út által van átszelve s az említett megyei utvonalakon való közlekedés a község belterületének kikerülésével lehetetlen; — oly célból, hogy a szóban forgó utvonalon a közlekedés fennakadást ne szenvedjen, a következőket rendelem: A községhez vezető utakhoz kellő számú, a község pénztára terhére felfogadott járvány-őrök állítatnak ki, a végből, hogy a községi loállományból egyetlen egy darabnak is a község határáról való kihajtását megakadályozzák, az idegen községbeli lofogatokkal közlekedő utasokat figyelmeztessék, miszerint A. Szopor községben ugyan keresztül hajthatnak, de ott megállaniok, etetniük nem szabad. Közvetlenül a község végéig s a község belterületén oly távolságban, hogy őrhelyeikről egymást láthassák, hasonló járványőrök állítatnak ki a kik felügyelnek, hogy idegen lofogatok a községben keresztül sebes hajítással menjenek és meg ne álljanak, s a menyiben valamely lofogat a község belterületén a figyelmeztetés dacára még is megállana, azt nyomban letartóztatják és a községi főbíróhoz vezetik, ki a lefoglalt lovakat a főszolgabíró rendelkezéig zár alatt tartja. A község határára nem termett széná, alom, szalma stb. takarmány a községből ki nem szállítható, a községben keresztül azonban vétszmentes helyről származó minden nemű takarmány átszállítható, ha a szállításközben gyanús lovak által be nem fertőztetik. Zilah, 1891. szept. 4. Szikszai Lajos, kir. tanácsos, alispán.”

Folyó hó 9-én Szilágy-Somlyón Grieger György városi állatorvos egy Percsenből ide érkező lovon konstataulta a takonykórt. Minék következtében az állat a dögtérre vitetett s ott lebunkoztatott. A boncolás a kórnak előhaladott voltát igazolta be. A legszigorubb óvintézkedések ennek folytán ugy Percsenre, mint Sz-Somlyóra nézve is megtétettek.

Ámde a legszigorubb hatósági intézkedés is eredménytelen marad ott, a hol maga a közönség nem tud az önzés legszűkebb körre szorító nyűgéből kibontakozni és nem igyekezik a megbecsülhetlen kárt okozó bajnok járványoszerű elterjedése előbe, a hatósági intézkedések legszigorubb betartása által gátat vetni.

Ingatlan birtok változások.

A zilahi kir. járásbírószág területén. Czáf Terézia és neje megvette Stibok Kosztán vármezői ingatlanát 70 frtért; — Elekcs István Kulcsár Zsuzsánna díosdi ingatlanát 28 frtért; — Kulcsár Márton és neje Kulcsár Zsuzsánna díosdi ingatlanát 16 frtért; — Marosán Gligi, Tóni Gyulion Juon és Vaszilika brédi ingatlanát 55 frtért; — Kerekes Gligor és neje Kerekes Vaszilika brédi ingatlanát 8 frtért; — Pap Gorrila Prundus János felegregyi ingatlanát 130 frtért; — Eltétő Elek és neje Tonyogi József és neje zilahi ingatlanát 107 frtért; — Eltétő Elek és neje Kádár Lajos és neje zilahi ingatlanát 170 frtért; — Szerecsai Mózes Uza Bálint egrespataki ingatlanát 10 frtért; — Vlaik Tódor Kosztinás Villa és neje felegregyi ingatlanát 100 frtért; — ifj. Bántó K. L. György és társai Kisa Bántó György és neje sz-simoni ingatlanát 220 frtért; — Kisa Lajos és neje Kiss Sándor és társai kis dohai ingatlanát 10 frtért; — Tamás Juon és neje Triff Mária és társai felső-kékesi ingatlanát 34 frtért.

A tasnádi kir. járásbírószág területén. Rád Odoszia árverésen megvette néhai Boér László és Tógyér örököseitől csögi házastelkét 55 frtért; — Vas Sándor és társai örökölték néh. Vas Borbála és Ajtai Lajos ákosai összes birtokát 170 frt értékben; — Nagy Lajos és Károly néh. Nagy Zsigmond o.-csaholyi belső telkét 22 frt 10 kr értékben; — K. Szabó Ferenc és neje megvették Nagy Zsuzsánna és Erzsébet pelei belső telkét 120 frtért; — özv. Tarcali Károlyné árverésen megvette Jákob Sára s társai peéri egy drb. szőlőt 220 frtért; — Berec József és neje megvették Blezsán Onuc s társai n.-derzsidi négy drb szőlőt 95 frtért; — Adorján Károly Balázs Tógyér Mitruil u.-derzsidi egy drb. szőlőt 55 frtért; — Földes Juliánna özvegy Székely Jánosné örökölte néh. Földes Stefen t.-szántói összes ingatlanát 1200 frt értékben; — özv. Podoba Tógyerné néh. Podoba Tógyér újnémet összes ingatlanát 127 frt értékben; — Koritsánszky Sándor megvette özv. Kis Sándorné érszodorói összes birtokát 1300 frtért; — özv. Winkler Ferencné Bába Juliánna tasnádi egy drb. szőlőt 200 frtért; — Paneth József árverésen megvette Kis Gábor peleszardai összes ingatlanát 211 frt 06 krért; — Pernyész László Pap János peleszardai összes ingatlanát 60 frt 03 krért; — Bódizs Imre Bódizs Ferenc peéri összes ingatlanát 35 frt 50 krért; — Pap János Sánta

Kis Juliánna peéri összes ingatlanát 125 frt 30 krért; — Szács Lajos megvette Izvorán Nyikuláné n.-derzsidi belsőtelekét 891 ölet 210 frtért; — ugyanaz Pap Nyikulán n.-derzsidi szántóját 110 frtért; — Rác Gyuri Izvorán Vaszilikáné n.-derzsidi egy belsőtelkét és egy szántóját 300 frtért; — K. Pap János és neje K. Pap Györgyné szilvási összes ingatlanát 290 frtért; — Keese József és neje Debrődi Veronka Herbak Mátyásné n.-pacali egy drb. szántóját 40 frtért.

A szibói kir. járásbírószág területén. Marián Stefan Iuj Szimion megvette Kis Alexa és Pakulár Mária karikái 1 drb. szántóját 20 frtért; — Rusz Iszaj és Rusz Trifán Atyim Juon, Kosztán, Szimion borzovai 1 drb kaszálóját 150 frtért; — Ploszár Juon Pap Nikita prodán-falvai 1 drb. szántóját 144 frtért; — Ploszár Juon Puskás Lupuc prodán-falvai 1 drb. szántóját 45 frtért; — Süttő Mária Süttő Nasztária solymosi 10 drb szántóját 48 frtért; — Roth Márkus Atyim György galgói 1 házát 60 frtért; — Bibos Stefan a Peéri Morár Anna paptelki 1 ház 5 szántóját 200 frtért; — Morár Ilána Horváth Elek farkas-mezői 5 szántóból 1/3-ad járandóságot 14 drb. külsőséget 61 frtért; — özv. Medve Filepné s társai Szalavet Mózes naprádi 1 belsőséget 10 frtért; — Fátol Endre s társai örökölték Fátol Juon farkas-mezői 3 drb. belsőséget 12 frt 50 krért; — Pap Szimion, Róza és Juon Birte Anyikától ködödi 5 drb. külsőséget 95 frtért; — Urszintye Juon Drágos Kriskától ködödi 1 drb. házát 69 frtért; — Sarka Gligor Szarka Onutz sz.-udvarhelyi 1 drb. belsőséget 50 frtért; — Kende Juon Iuj Juon megvette Mihuc Vaszali és Lung Vaszali fűrményesi közöserdő járandóságot 6 frtért.

A sz.-cs. e. h. kir. járásbírószág területén. A vicsai ev. ref. egyház megvette Högye Pál, György és Zsuzsánna vőlesei 4 drb. szántóját 42 frtért; — Pap János és neje Erdei János vőlesei 1 drb. szántóját 24 frtért; — Vas János Högye Pál és Zsuzsánna 1 szántóját 35 frtért; — Pap Mihály Iuj Tógyér Dile Zsanazie alsó-szilvágyi 1 szántóját 220 frtért; — Tóth Ferenc Mihály Nagy Gy. József bogdándi 1 szántóját 120 frtért; — Sáradi Ferenc Nagy Zsigmond bogdándi 1 szántóját 90 frtért; — Marosán Gálfa Marosán Alexa égerháti 1 kertjét 30 frtért; — Matyásán Mihály Vele Naszte égerháti 1 kertjét 40 frtért; — Stef Alexa Andrejka Marinka és Steff Nuc égerháti 1 kertjét 90 frtért; — Márkus Afime Pap Filimon felső-szilvágyi 2 kert járandóságot 115 frtért; — Veisz Jákob Rátys Pask ilyefalvai 1 kaszálóját 100 frtért; — özv. Jura Vaszilikáné Jura Marinka vicsai eg-zs illetőséget 50 frtért; — Marosán György Steff Nuc égerháti 8 drb. szántóját 140 frtért; — Buzgó Alexa Suth Szimion h.-györtelki 1 szántóját 40 frtért; — Buzgó Alexa Mik Gavrilla h. györtelki 1 szántóját 35 frtért; — Kozma Vaszalka Jemesán Todora tófalui összes illeményét 20 frtért; — Várdai Dániel és neje Várdai László lelei 1 kaszálóját 90 frtért; — ifj. Bida János Bida Mihály o.-nádasi 1 kertjét 50 frtért; — Irimes Iliszia Konrad Ilona kirvai 2 szántóját 50 frtért; — Krisán Filip Krisán Lup alsó-berekszői 1 kertjét 50 frtért; — Bozintán Nikita Bozintán Nuc felső-berekszői 1 kertjét 90 frtért; — Várna Gavrilla Csurdás István felső-berekszői 1 kert 2 szántóját 80 frtért; — Schvare Abraham Flontak Szimion alsó-berekszői összes ingatlanát 100 frtért; — Bányai Mózes Bányai János és társai menyői 1 belsőséget 6 külsőséget 60 frtért.

Különfélék.

— Mai számunk rendez szépirodalmi mellékletének tartalma: „Bartók Lajos” képpel, — „Ozsi felhők” (költemény) írta Bartók Lajos, — „A megoldott probléma” (jelenet) Molnár Gyulától, — „Foghuzás után” (képpel) Karvaly eredeti rajza, — „A vendég könyv” (költemény) Gonda Dezsőtől, — „Jenny” (költemény) Mónos Bélától, — „Családelet” (költemény) Róna Bélától, — „Lena”, regényfolytatás, — „Picike leányom” (költemény) Sántha Károlytól, — „Perdítáról” (köl.) Sajó Sándortól, — „Rózsabimbó” (köl.) Róna Bélától, — Képtalány és Számrejtvény.

— Kinevezés. Vármegyénk főispánja dr. Kaizler György böösházi birtokost közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— Szilágyvármegye állandó választmánya a vármegye 1892. évi költségvetésének megállapítása, illetve tárgyalása céljából, 1891. évi szeptember 11-én d. u. 3 órakor Zilahon a vármegyeház nagytermében, ülést tart.

— Ipariskola megnyitása. A szilágy-somlyói alsófokú ipariskolában a jövő 1891—92. tanév folyó évi szeptember hó 16-án d. u. 6 órakor veendi kezdetét, a felvételek és beírások pedig ugyanazon hó 13-án (vasárnap) d. e. 10-től 12. és d. u. 3-tól 5 óráig fognak megtartatni a gymnasium épületében levő ipariskolai tanteremben. Az előkészítő osztályban azon iparos tanoncok vétetnek fel, kik sem írni, sem olvasni nem tudnak; az első osztályban azok, kik az elemi iskola alsó osztályait jó sikerrel végeztek; a harmadik osztályban pedig azok, kik az iskola második osztályát jó eredménnyel végezték be. Fizetendő tandíj az egész évre 1 frt. 50 kr. amely összeg lehetőleg a beíráskor fizetendő. — A fentebbiek figyelembe vételével fölhívatnak az iparoktatók, miképp uya maguk, mint tanoncokik érdekében tanulójukat ez iskolába beíratni! Az igazgatóság.

— A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a szilágyvármegyei államépítészeti hivatal főnökét, Péchy Zsigmond kir. főmérnököt, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye államépítészeti hivatalához helyezvén át, az itteni hivatal vezetésével és közlekedési érdekeknek a szilágyvármegyei közigazgatási bizottságban leendő képviselőlettel a szolnok-doboka vármegyei államépítészeti hivatalnál beosztva volt Klein Adolf kir. mérnököt bizta meg.

— **Értesítés** a Zilahon felállítandó női kereskedelmi tanfolyam tárgyában. Már közölve volt e lap hasábjain, hogy a vallás és közokt. Miniszter ur ö Nagyméltósága egy női kereskedelmi tanfolyamnak Zilahon való felállítását engedélyezte. A mennyiben azonban szóban levő tanfolyam csak azon esetben fog megnyitni, ha arra legalább is 15 növendék jelentkezik, ismételtan felhívom az érdekelteket, hogy a beiratásra folyó hó 15-ig annál is inkább jelentkezzenek, mert a később jelentkezők figyelembe vételét nem fognak. A beiratások elfogadtatnak Zilahon az áll. felső-leányiskola helyiségében Waigandt Anna tanítónő kisasszony által. Zilah, 1891. szept. 5. Kerekes József, kir. tanfelügyelő.

— **Husfogyasztó szövetséget Szilágy-Csehben.** A szilágy-csehi husfogyasztó szövetséget mult hó 30-án 450 darab 5 frt névértékű részvényével végleg megalakult. A szervezők vezető elnöke Z. Kiss László, mivel hivatalával ez állás össze nem fér, lemondván, helyette dr. Bartha Lajos ügyvédet választották meg. Pénztáros Lőrincz F., ügyvezető gazda Moni György lett. A szövetséget már közelebből megkezdi működését.

— **Kétféle ítélet egy ügyben.** A mult héten lefolyt süllemedi vásáron történt. Egy gazdálkodó uri ember két különböző egyéntől nyájsértést vett szokásos százalékos említése nélkül, mert az országos egyenlő. Midőn átvételre kerül a sor, megtagadja előbb az egyik, később a másik a százalék elengedését. Az illető uri ember meg a szilágyi főszolgabíró, mint vásárbíró elő panasza ügyével, ki első ízben oda is ítélt a 4%-ot vevőnek. De nem úgy ám, mikor a másik féllel állt a főszolgabíró előtt. Ekkor már jókora látta vevőnek csak 2%-ot odaitélni. Érdekes volna tudni, miféle körülmény birta a t. főszolgabíró urat a teljesen azonos ügyben kétféle ítélethez jutni.

— **Az 1848—49-iki szabadságharc emlékeinek fővárosi kiállítása,** a melyet Hentaller Lajos, orsz. képviselő és Farnék Béla, Károlyi Gábor gróf és Pázmány Dénes képviselők közreműködésével rendeztek, országos érdeklődés tárgyát képezi. Ugy a hazafias kegyelet, mint a történetírás szempontjából országos nevezetességű esemény az,

a mely iránt a közérdeklődést nem zsibbasztják meg a legszenzációsabb napi események sem. Példa rá a mult napokból a Jellasiac ezred novidvori tüntetése, a mely még inkább fokozta a kiállítás látogatóinak számát, mert a rendkívüli gazdag tárlat bővelkedik a Jellasiacra vonatkozó érdekesebb érdekesebb képekben. Az ország számos részéből az érdeklődő hazafiak kiránduló társaságga szervezkednek, s a zónás-utazás olcsóságát felhasználva, tömegesen mennek fel a fővárosba, a melynek a szabadságharc emlékeinek kiállításánál rég nem volt s aligha hamar lesz érdekesebb s tanulságosabb látinivalója. Az 1848—49-iki csataképek, akkori vezérő politikusaink és hadvezérek, valamint ellenségeink arcképei; a különböző magyar, orosz, osztrák kiáltványok, okmányok, lőfegyverek, kardok, kaszák, a csatákban megfektetett zászlók s a szabadságharc egyéb emlékei a fővárosi Vigadónak nyolc termét töltik be, a melyek közül — a feketével bevont „Gyászszoba” — kizárólag vértanúinktól maradt ereklyéket tartalmaz; s egy nagy terem falait töltik be a Kossuthképek. A ki csak teheti, ne mulassza el a nagyszerű kiállítás megtekintését.

— **A szabadságharc emlékei kiállításának rendezői felkérlik mindazokat, kik a kiállításra tárgyakat beküldeni szándékoznak,** sziveskedjenek ezt előzetesen tudatni a rendező bizottsággal, nehogy oly tárgyak küldessenek be, melyek a kiállításon megvannak.

— **Orthophonicus intézet fog f. hó 15-én** Aradon megnyitni, beszédbeli fogyatékosok számára. Felvételnek dadogók, hebegők, alypitók, továbbá oly fogyatékosok, ki a beszédet már bírják, de beállott megsikertetés folytán annak elvesztésével fenyegetvők, valamint más kiejtési hibákban szenvedők, gyermekek úgy mint felnőtt egyének. Az intézetben a beszédbeli fogyatékosok számára szenedők kezelése két oldali, u. m. orvosi és nevelői, (tanítói). Az orvosi kezelés a beszéd szervezet, általában a test azon kóros állapotával foglalkozik, melyek a beszéd szervezet helyes működésének akadályai. Mig ellenben a nevelési kezelés oda irányul, hogy a hibás beszéd megtanulja előbb az egyes szóhangok helyes kiejtését, azután a

szóhangoknak szókká való kapcsolását, a helyes tagolást, hangsúlyozást stb. stb. A kezelés időtartama a fogyatékosok különböző fokai szerint 3—10 hónapig terjed. — Az intézet Arad sz. kir. város iskolaszékének közvetlen felügyelete alatt áll. Megkezdésére (5 kros levélbélyeg melléklése esetén), melyek az aradi orthophonicus-intézet igazgatóságához, Arad Rákóczy utca 24. sz. alá intézendők, azonnal válasz küldetik. Az intézetnek paedagógiai vezetője Róboz József az aradvárosi községi siketnéma — iskolának igazgatója, — az intézet orvosi vezetője pedig Dr. Székely I., az aradvárosi siketnéma-iskola igazgatója.

— **Erdélyrészi fürdő kongresszus.** Az erdélyrészi Kárpát-Egyesület a fürdőigazgatóságokhoz és fürdőorvosokhoz a következő felhívást intézte: Egyesületünk ig. választmányának július 20-án tartott ülése határozatából az erdélyrészi fürdők érdekeinek megbeszélése céljából f. év október 4-ére Maros-Vásárhelyre ezennel értekezletet hívunk egybe. Midőn az ez értekezleten való szives megjelenésre a fürdő-igazgatóság képviselőit és a fürdő orvosokat felkérni bátorodunk, kötelességünknek tartjuk közölni a tárgysorozatot, mely egy erre kiküldött bizottság által megállapított. E szerint a bizottság javasolja, hogy az értekezleten tárgyalassanak a következő kérdések: 1. Miként lehetne egy balneológiai (kapcsolatosan turistai és etnográfiai tartalommal) szaklapot megindítani? 2. Fürdőtani tanszék felállításának szüksége egyetemeinken. 3. Az erdélyrészi fürdők bajai, speciális viszonyai. 4. Állapittassék meg az erdélyrészi fürdők gyógy-módja, (kurája.) 5. Hogyan lehetne tőkét teremteni az erdélyrészi fürdők fejlesztésére? 6. Hogyan lehetne ásványvizeink forgalmát emelni? Hazafias tisztelettel kérjük, sziveskedjék velünk közölni, hogy e kérdéseknek tárgyalatását helyesli-e, esetleg akar-e valamely más kérdést is a programba felvételni, s ha igen, mely kérdés lenne az? Továbbá kérjük megnevezni a fürdő képviselőit, kik az értekezleten megjelenni sziveskednek, hogy a megfelelő elszállásolásról előre gondoskodhassunk. Egyesületünk, alapszabályaihoz híven, a fürdők érdekeinek

előmozdítása végett a legnagyobb önzetlenséggel kész a legkiterjedtebb akciót megindítani. E célból adta ki nem rég nagy áldozattal az erdélyrészi fürdők és ásványvizek leírását, s e végből eszközölte ki, hogy az Enke Uti Kalandban a fürdőkről bő ismeret adassék. Mindezek után, azt hisszük, hogy az értekezlet méltóságának, határozatainak emelése céljából az összes erdélyrészi fürdők képviselőiket elfogadják küldeni e fürdő-értekezletre és a fürdő orvosok gazdag tapasztalataikkal a tárgyalásban részt venni sziveskednek. A szives válasznak lehető gyors megadását a további teendőik eszközölhetése végett tisztelettel kérjük. Kolozsvárt, 1891. szeptember 3-án. Honfűi üdvözléssel: br. Feilitzsch Arthur, alelnök Radnóti Dező, titkár.

— Petri Mór főgimn. r. tanár, a „Szilágy” szerkesztője előfizetési felhívást bocsátott ki „Költemények” c. kötetére. A kötet egy elsőrangú fővárosi cégnek kiválóan díszes kiállításában a f. év végén jelenik meg s terjedelme 14 iv lesz. Ára: fűzött példány 1 frt 60 kr., diszkortésú példány 3 frt. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldány. Megrendelések és gyűjtőjének f. évi október hó 25-dikéig szerző nevére címezve Zilahra küldendők. Olvasóink bizonyára sokkal jobban ismerik szerzőt, mintsem művének bővebb ajánlás szükséges lenne. Az előfizetési felhívás következő: A t. olvasó közönséghez. Kötemények címen egy 14 ivre terjedő kötetet szándékozom a f. év végén kiadni. Tíz év óta részt a Kisfaludy-Társaság, Petőfi-Társaság s Erdélyi Irodalmi Társaság felolvasó üléseiről, részint a fővárosi szépirodalmi s napi lapokból ismer a művelt nagy közönség, melyhez tisztelettel fordulok, hogy vállalatomat nagy becsű figyelmébe részesíteni méltóztassék. Barátaim, ismerőseim s mindazokat, kiktől a magyar költészet támogatást remélhet, bizalommal kérem, hogy kötetem megjelenését előfizetők gyűjtésével elősegíteni sziveskedjenek. Fényes reményekkel nem áltozom magamat. Jól tudom, hogy korunk anyagias jellemű világában kevesen lelkesülnek eszményekért; — de azt is tudom, hogy hevülő lelkekkel a magasztos, a fölemelő iránt nem egyedül vagyok. Vanak, kik velem — ismeretlenül is — ama jóltevő ábrándokért együtt küzdenek, melyek az élet szebb, áldott utáira vezetnek, s melyek megőrzik a nemesebb vígyak iránt való fogékonyaságot a szív, a lélek számára. Tőlük várom vállalatom felkarolását. Hazafias üdvözléssel Zilah, 1891. szeptember hó. Petri Mór, főgimn. r. tanár, a Szilágy szerkesztője.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetmény.

A badacsonyi közbirtokosság tulajdonát képező, Badacsonyi község határára fekvő erdő ez idei

maktermése

folyó évi szeptember hó 11-ik napján d. e. 10 órakor Sz.-Somlyón, a szolgabírói hivatalban nyilvános árverésen el fog adatni. Bántépénzül 50 forint lesz betendő, — a vételár pedig az árverés befejezése után azonnal befizetendő lesz.

Sz.-Somlyó, 1891. aug. 30.

Tamko Bertalan.

2—2 a birtokosság ügyvéde.

Kiadó lakás.

A városházzal szemben 3 szoba és egy mellék szobából álló lakás, külön udvarral (a Morvay-féle nyomda helyiség), bérbe kiadó. Értekezhetni Bölöni Sándor ügyvéddel, vagy a r. cath. plebánian.

Makk eladás.

Közölni teszem, hogy f. é. szeptember 17 napján délelőtt 10 órakor Méltóságos Br. Bánffy Judit és Zsuzsanna tulajdonát képező Gárdai nevű 102. holdnyi kiterjedésű erdőnek idei

maktermése

szilágy-somlyói lakásomon nyilvános árverés után fog eladatni. A kikiáltási ár 100 frt, a vételár azonnal fizetendő leendő. Szilágy-Somlyó, 1891. szept. 9.

Hallíarszky Sámuel.

A krasznai járás főszolgabírájától.

4626—1891. k. ig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye krasznai járáshoz tartozó felső-széki körjegyzőségben lemondás által üresedésbe jött segédjegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Évi fizetés 200 frt, az ezen állással egybekötött körgyámi fizetés 60 frt, az általa készített magán munkálatokért megállapított munkadíjak. Adóvégrehajtások alkalmával 1 frt napidíj s ha nőtlen, a körjegyzői lakban lakás, fűtés, világítás.

Felhívatom pályázni óhajtok, hogy szabályszerű képesítő okmányokkal, valamint keresztelési anyakönyvi hiteles kivonattal és eddigi hivatalos működéséről bizonyítványokkal felszerelt kérvé-

nyöket folyó évi szeptember 30-ig alól írott hoz adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A választás a felső-széki körjegyzői irodában folyó évi október hó 10-én d. e. 10 órakor eszközöltetik.

Krasznán, 1891. augusztus 28-án.

Nagy Domokos,
főszolgabíró.

2—3

4895—891. kigsz.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közölni teszem, hogy a Zilah városát illető belpiaci vásárvám s barom állás január 1-től 1894. december hó 31-ig terjedő három évre 7100 frt 01 kr. évi bérösszeg mint kikiáltási ár mellett 1891. szeptember 20-án a polgármesteri irodán tartandó nyilvános árverés után bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a polgármesteri irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zilah, 1891. augusztus 26.

Polgármester helyett:

2—2 **Balog,** főjegyző.

A krasznai járás főszolgabírájától.

4632—1891. k. ig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye krasznai járáshoz tartozó Krasznai nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött segédjegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Évi fizetés 200 frt, az ezen állással egybekötött körgyámi fizetés 50 frt; adóvégrehajtások alkalmával 1 frt napidíj, — heti és országos vásárok napjain a baromjáról kiállítás és átirásért a jegyzőtől 72 frt, továbbá működési körébe a jegyzőtől átutalt magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívatom pályázni óhajtok, hogy a szabályszerű képesítő okmányokkal, valamint keresztelési anyakönyvi hiteles kivonattal és eddigi hivatalos működéséről bizonyítványokkal felszerelt kérvényeket folyó évi szeptember hó 30-ig alólírott hoz adják be, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A választás Krasznai község jegyzői irodájában folyó évi október 12-én d. e. 9 órakor eszközöltetik.

Krasznán, 1891. augusztus 28-án.

Nagy Domokos,
főszolgabíró.

2—3

Szabott árák!

FÁBRY JÓZSEF

divatáru háza kispiactér, saját ház.

Legnagyobb választékban most érkezett férfi és gyermek kész öltönyök, kalapok, lábbelik, öltönyökre való gyapjú szövetek, paplanok, madracok, férfi és női divat és pipere áruk; Férfi, női és gyermek lábbelik 2000 pár raktáron, gyári árak mellett.

Továbbá kész ingek, gallérok, nyakkendők, zsebkendők, keztyűk, mindenféle vászonneműek és chiffonok eredeti árak mellett, — öltönyöket saját üzleti szabóm által részletfizetés mellett is, legdivatosabban készítettetek.

Külön gyári raktár Szilágyvármegyére fa- és vasbutorok, butor behúzó szövetek, varró gépek, vaspénztárak, zongorák, kerti és nyaraló berendezések, cimbalnok és tükrök eredeti gyári árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, meg nem felelő áruk kicseréltetnek.

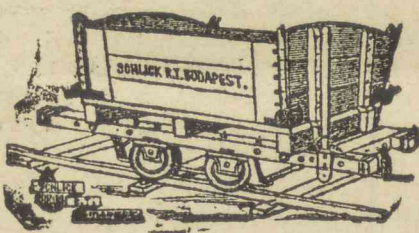
Tisztelettel kérem új divatáru házam és butor raktáram megtekintését, és becses pártfogását.

4—6

Tisztelettel:

FÁBRY JÓZSEF.

Szabott árák!

Szállítható

MEZEI

VASUTAKAT

gazdasági, erdészeti és ipari célokra legjobb kivitelben jutányos áron, továbbá:

SCHLICK-féle

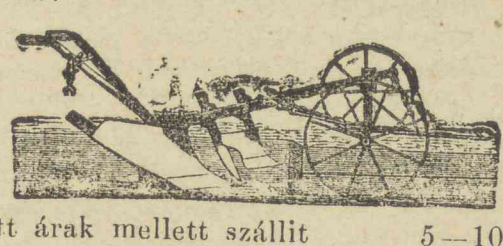
mélyítő-

és egyetemes acél-ekéket (SACK-rendszer)

jelentékenyen leszállított árak mellett szállít

5—10

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvény-társaság BUDAPESTEN.

Pavlik Sándor ből eladó. — Értekezhetni
kert-utcai háza Sz. tulajdonosnál Kolozsvárt,
Somlyón szabadkéz- külszén-utca 12. sz. 2—3

Felhívás.

Alólirott Lőrincy György országgyűlési képviselő zilahi birtokos, ifj. Kandel József földbirtokos tasnádi, dr. Várady Zsigmond ügyvéd nagyvárad, Policer Mór gyáros budapesti, Kovács István földbirtokos érkvási, Reszler Adolf terménykereskedő tasnádi, Kiss Lajos ügyvéd zilahi és Benkő Gyula földbirtokos szilágy-szegi lakosok

ZILAHON GAZDASÁGI ÉS IPARBANKOT

szándékozáván felállítani, az érdeklődő közönséget tisztelettel felhívjuk részvények jegyzésére az alábbi feltételek mellett:

1. Az intézet Zilah székhelyével 50 évre gazdasági és ipar érdeknek hiteltnyújtás által előmozdítására, újabb hason vállalatok létesítésére alakítottatik 12 igazgató, 5 felügyelő bizottsági tag kormányzása és egy vezérigazgató vezetése alatt.

2. Az alaptőke 100 darab 100 frtos részvényből alakítottatik, melynek befizetése akként történik, hogy a 100 frt névérték után 10% a részvény aláírásakor, 20% az alakuló közgyűléstől 8 nap alatt, 20% folyó évi december 5-ig, 10% 1892. május 1-ig, 20% aug. 20-ig, s az utolsó 20% szeptember 20-ig fizetendő be a Zilahon felállítandó pénztárba.

3. Az aláírási 10% Kiss Lajos ügyvéd pénztárnokhoz juttatandó Zilahra.

4. Az aláírásra **zárhatáridőül folyó évi szeptember hó 20 ik napja déli 12 órája** tűzetik ki. Aláírni lehet Zilahon Kiss Lajos ügyvédnél. Tasnádon Reszler Adolfnál, Budapesten a magyar kereskedelmi és iparbanknál, Nagy-Váradon dr. Várady Zsigmond ügyvédnél.

5. Az alapítók fentartják azon jogot, hogy tulajjegyzés esetében a részvények kiadása, vagy a jegyzések leszállítása iránt határozhasanak. Az intézet igazgató és felügyelő bizottságát 3 évre az 1885. évi 37. tv. cikk 183. §-a alapján az alapítók nevezik ki.

6. Alapítók az ezen aláírási ívben foglaltak valóságáért s az alakuló gyűlésben nyerhető felmentvényig az aláírók befizetett pénzeikért egyetemleges felelősséget vállalunk.

Kelt Zilahon, 1891. aug. 17.

Lőrinczy György s. k.
Dr. Várady Zsigmond s. k.
Policer Mór s. k.
Reszler Adolf s. k.

Kovács István s. k.
Benkő Gyula s. k.
Ifj. Kandel József s. k.
Kiss Lajos s. k.

Jegyzet A Sz.-Somlyón és vidékén lakók kényelmére tekintettel, **folyó évi szeptember hó 11-én** személyesen fogom Sz.-Somlyón az eredeti aláírási ívet jegyzés végett felmutatni.

Zilah, 1891. szept. 5.

Kiss Lajos,
mint ideiglenes pénztárnok.

1—1

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból álló értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértést” népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg részletesebb s e mellett tárgyilagossá hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposágával már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatossan szerkesztett tárcájában, annyi regényolvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hora 1 frt 80 kr, negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

27—

KÉPES CSALÁDI LAPOK.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Szerkeszti: **Dr. Tolnai Lajos**. Főmunkatárs: **Dr. Várady Antal**.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Ármán**.

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja” című divatmelléklettel s a **Regénymelléklettel** együtt:

Égész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét még a következő írók és írók támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komocsa József, Temérdek (Jeszzenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Incédy László, Palágyi Lajos, Erődi Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos, stb.; — Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Mericay-Karossa Irma, Erzsike, stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja” című havonként megjelenő divatmelléklete a legújabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beküldhető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozva meg évenként az előfizetőit.

A „Képes Családi Lapok”-nak még a zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szőrejtővel, melyeknek megfőjtői értékes jutalmat kapnak.

A „Képes Családi Lapok” gazdag tartalma és számos melléklete dacára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: éppen azért bizton számíthatunk minden honfium és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, akik ez iránt — legcélszerűbben levelezőúton — hozzáférnek.

A ki az egész évre szóló hatfrtyi előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt, — és a ki 3 forint előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt, s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármelyik napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utca 20. szám.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

1—5

BALLÓ JÁNOS,

ezelőtt:

TELEGDY MÁRTON

fűszer-, papir-, könyv-, norinbergi és diszműaru kereskedése Szilágy-Somlyón.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.:

női és férfi lábbelik, china-ezüst éteszközök, tálcák és gyertyatartók, alpaca, pakfong, vörös és sárga réz sodrony és acélárak, stájer asztali evő és zsebkések, legfinomabb ollók dísz és pipereárak teljes választékban, virágtartók, uti bőröndök, kézi táskák, szivar és pénztárcák, vadász és lovagló eszközök, sétatobotok, új városi ostorok, selyem és alpaca esőernyők, valódi tajtékárak, pipák esibukok, száruk, szópókák és borostyánkőárak, a legismertebb porosz- és csehországi gyárból gummiöltönyök, plaide-ok, valódi orosz bagaria árak, asztal, ágy és szobaszőnyegek és ablakfüggönyök. — Férfi kalapok raktára, Brünner-féle biztos petroleum lámpák, mosdó garnitúrák, Thonet-féle nád-székek, tükrök, varrógépek, angol hámkenők valódi finom illatszer szappanok, hajkenők tiszta-ujlaki bajuszpedrő, Bayley-féle esbouquet, valódi prágai keztyűk nők és urak számára.

Debreceni István gőzhengermalom liszt-raktárának

árjegyzéke.

Dara, asztali nagy sz.	100 kg.	20 frt — kr.
Királyliszt	szám 0.	18 frt — kr.
Darakivonat	1.	17 frt 50 kr.
Sütőliszt	2.	17 frt — kr.
Lángliszt	3.	16 frt — kr.
Kifliszt	4.	15 frt — kr.
Zsemlyeliszt	5.	14 frt — kr.
Fehér kenyér I.	6.	13 frt 50 kr.
„ II.	7.	13 frt — kr.
Barna „ I.	8.	10 frt — kr.

Fűszerárak árjegyzéke.

Cukor, finom, süveg számra 1 kg.	—42.
„ klgként	—44.
Kávé, cuba	2.10.
„ gyöngy	2.10.
„ ceylon	2.—.
Rizskása, finom	—32.
„ közöns	—24.
„ Rangon	—20.
Gyöngykása	—32.
Milly gyertya	—46.
Takarék	—32.
Petroleum, amerikai petroleum	—26.

Készpénzfizetés mellett.

Egész szákkal megfélelő engedményvel.

Továbbá: napernyők, férfi fehér, színes és oxford ingek, valódi vászon zsebkendők jótállás mellett, első minőségű pottendorfi kőtőpamut, legfinomabb háromszáru angol varrócérna, valamint mindenféle gépselymek és cérnák, író, rajz és iskolaszerek, merített gyári, csomagoló s levélpapírok és borítékok, Khun-féle réztollak, legfinomabb író-nok és pecsétviasz, gyermekjátékok, ételhordó és mindennemű kosarak, kávéskannák, olajtartók és mosógépek, nagy raktára.

Valódi francia pezsgő. Szilágy-sági kintű borok.

Elfogadok megrendeléseket könyvekre és bármely szakmában vágó cikkekre, s azokat pontosan, gyorsan és jutányos áron eszközölöm. Postai megrendelések gyorsan teljesíttetnek az eredeti árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,

mely tisztelettel:

32—52

Balló János.